

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **M. B.**, zastoupeného JUDr. Alexandrem Királyem, advokátem se sídlem L. Poděšť 1883/5, Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2009, č. j. 864/2009-160-SPR/2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 3. 2010, č. j. 17 A 17/2010 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Odměna advokáta JUDr. Alexandra Királyho **se určuje** částkou 5760 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení krajského soudu ze dne 12. 3. 2010, který rozhodl o postoupení žaloby podané žalobcem proti v záhlaví specifikovanému rozhodnutí žalovaného k vyřízení Městskému soudu v Praze.

[2] Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze správního a soudního spisu, Magistrát města Plzně, odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen „magistrát“), rozhodnutím ze dne 15. 6. 2009 žalobci nepřiznal nárok na uplatněnou náhradu jízdních výdajů. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a v řízení před Krajským úřadem Plzeňského kraje (dále jen „krajský úřad“) namítl podjatost oprávněné úřední osoby (vedoucího odboru dopravy a silničního hospodářství krajského úřadu) podle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Dne 24. 8. 2009 rozhodl ředitel krajského úřadu, že oprávněná úřední osoba podjatá není, a dne 27. 8. 2009 vydal krajský úřad rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí magistrátu. Žalobce se následně odvolal proti rozhodnutí ředitele krajského úřadu a podal ke Krajskému soudu v Plzni žalobu proti rozhodnutí krajského úřadu, věc byla u krajského soudu zaevidována pod sp. zn. 17 Ca 35/2009. Dne 7. 12. 2009 zamítlo Ministerstvo dopravy odvolání proti rozhodnutí ředitele krajského úřadu. Žalobce poté doručil krajskému soudu podání označené jako „dodatek k žalobě sp. zn. 17 Ca 35/2009“, kterým rozšířil svou původně podanou žalobu o návrh na zrušení uvedeného rozhodnutí Ministerstva dopravy. Krajský soud nejprve usnesením ze dne 8. 3. 2010, č. j. 17 Ca 35/2009 - 116, rozhodl o vyloučení rozhodnutí Ministerstva dopravy k samostatnému projednání, poté výše uvedeným usnesením rozhodl o postoupení žaloby proti tomuto rozhodnutí k vyřízení Městskému soudu v Praze.

[3] Krajský soud v odůvodnění svého usnesení odkázal na ustanovení § 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a konstatoval, že odlišně stanovená místní příslušnost na daný případ nedopadá, takže je místně příslušným pro přezkoumání napadeného rozhodnutí soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni. Tím je Městský soud v Praze.

II.

[4] Uvedené usnesení krajského soudu napadl žalobce dne 29. 3. 2010 kasační stížností, v níž zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Krajský soud jeho žádosti vyhověl a ustanovený zástupce následně doplnil kasační stížnost. V doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 5. 2010 předně namítl, že podle § 39 odst. 2 s. ř. s. může předseda senátu vyloučit rozhodnutí k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné. Tyto důvody musí být dle stěžovatele zřetelné, zřejmé a bezpochybné a jejich existence musí být jednoznačně prokázána. Vyloučení procesního rozhodnutí správního orgánu k samostatnému projednání (proti němuž nelze podat kasační stížnost) a jeho následné postoupení k vyřízení jinému soudu bylo v jeho případě přinejmenším nevhodné. Poukázal přitom na „fatální“ možnost zamítnutí žaloby krajským soudem a následného zrušení procesního rozhodnutí městským soudem. Stěžovatel dále namítl, že kritériem pro posouzení existence rozhodnutí vydaného v posledním stupni (ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s.) je zejména to, zda u místně příslušného soudu bylo žalobou napadeno meritorní rozhodnutí správního orgánu. Tak tomu však v případě stěžovatele nebylo, neboť rozhodnutí, týkající se podjatosti oprávněné úřední osoby, je toliko procesním rozhodnutím. Podle stěžovatele postupem soudu došlo také k zásahu do jeho ústavně garantovaného práva na zákonného soudce.

[5] Dne 2. 6. 2010 stěžovatel zaslal soudu přípis, v němž doplnil svou žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (uplatněnou dne 29. 3. 2010). V odůvodnění uvedené žádosti mimo jiné poukázal na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Afs 24/2005 - 70 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, protože po obdržení věci a po vykonání nezbytných procesních úkonů bezodkladně rozhodl přímo ve věci samé.

[6] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Podle § 39 odst. 2 s. ř. s. „*směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím, může předseda senátu usnesením každé takové rozhodnutí vyloučit k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné.*“ Podle § 7 odst. 2 téhož zákona „*nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*“

[9] V nyní posuzovaném případě není pochyb o tom, že ani soudní řád správní, ani žádný zvláštní zákon nestanoví místní příslušnost jinak, než jak je vymezena v § 7 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel nicméně namítá, že citované ustanovení je třeba číst tak, že k řízení je místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal „meritorní“ rozhodnutí v posledním stupni. „Procesní“ rozhodnutí by pak mělo následovat jeho osud a o žalobě proti němu by měl rozhodovat soud místně příslušný k rozhodnutí o žalobě proti meritornímu rozhodnutí. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že se sice ztotožňuje s názorem stěžovatele, že v některých případech by jistě bylo vhodnější, kdyby takto spolu související rozhodnutí přezkoumával jeden soud; uvedená úvaha však nemůže nic změnit na tom, že zákonodárce neoponechal krajským soudům v této otázce žádnou diskreci a jasně stanovil, že místní příslušnost soudu se odvíjí od sídla správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni. Doplněním podmínky, že se musí jednat o „meritorní“ rozhodnutí, by soudy nahrazovaly činnost zákonodárce, což jim nepřísluší.

[10] Soudní řád správní nicméně zakotvuje možnost přikázat věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, „*je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné*“ (§ 9 odst. 2 s. ř. s.). Zmíněný institut tzv. delegace vhodné však představuje výjimku ze zásady trvání místní příslušnosti a z ústavní zásady zákonného soudce a o přikázání věci proto rozhoduje Nejvyšší správní soud. S uvedenými zásadami by naopak bylo v rozporu, kdyby kritérium vhodnosti bylo integrální součástí úvahy krajského soudu o tom, zda je dána jeho místní příslušnost.

[11] K tomu, aby předešly stěžovatelem nastíněnému scénáři, podle nějž by nejprve krajský soud jeho žalobu zamítl a následně městský soud jeho žalobě vyhověl, přitom

soudy mají k dispozici i další nástroje. Podle § 48 odst. 1 písm. d) s. ř. s. „*předseda senátu řízení usnesením přeruší, jestliže rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení soud oprávněn řešit.*“

[12] Nejvyšší správní soud si je zároveň vědom toho, že ve svém rozsudku č. j. 1 Afs 24/2005 - 70, na nějž poukázal stěžovatel v doplnění kasační stížnosti, uvedl, že žaloba je procesním úkonem, v němž se výrazně projevuje zásada dispoziční. Tuto povahu žaloby je povinen soud respektovat, nepředepisuje-li mu zákon výslovně něco jiného. Dispoziční zásada přitom není principem, který by měl pouze ryze technickou povahu, ale projevují se v ní i významná hodnota lidské osobnosti, spočívající v možnosti jejího svobodného jednání, garantovaného právem v nejobecnější podobě jako princip individuální autonomie. Proto je soud „*povinen respektovat, zda žalobce žalobou napadl jedno rozhodnutí nebo rozhodnutí několik, ledaže by takové procesní jednání žalobce bylo v rozporu s procesními předpisy. Je-li objektivní kumulace přípustná (tj. je-li možná nebo vhodná), není soud oprávněn účinky dispozičního úkonu derogovat tím, že vyloučí věci k samostatnému projednání; učiní-li tak, protiprávně zasáhne do žalobcova veřejného subjektivního práva na respektování jeho autonomie vůle.*“

[13] S uvedeným právním názorem však závěr, podle nějž v nyní posuzované věci krajský soud postupoval v souladu se zákonem, není v rozporu. V situaci, kdy § 7 odst. 2 s. ř. s. stanoví místní příslušnost výše popsaným způsobem, nebylo společné řízení možné, čímž byla naplněna jedna z alternativních podmínek stanovených v § 39 odst. 2 s. ř. s. Určení toho, zda budou předmětná rozhodnutí přezkoumávána v jednom či více řízeních, tak vůbec nebylo v stěžovatelově dispozici. Citovaný judikát Nejvyššího správního soudu proto na jeho věc nedopadá.

IV.

[14] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Výše odměny ustanoveného advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení a v písemném podání týkajícím se věci samé ze dne 13. 5. 2010, označeným jako doplnění kasační stížnosti, a dále jako náhrada hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 2100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 4800 Kč. Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za úkon spočívající v podání doplnění kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2010, neboť doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku mohlo být již součástí doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 5. 2010 (ostatně i argumentace ve prospěch přiznání odkladného účinku mířila stejným směrem, jako argumentace týkající se věci samé). Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 960 Kč,

odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu